

خبرنامه هفتگی

مدیریت تعارض منافع

شماره سی و ششم - ۹ تا ۱۵ اسفند ۱۳۹۹

مرکز توانمندی سازی حاکمیت و جامعه جهاد دانشگاهی
۱۶ اسفند ۱۳۹۹

۳۶

بنام خداوند جان و دین

خبرنامه هفتگی مدیریت تعارض منافع

شماره سی و ششم - ۹ تا ۱۵ اسفند ۱۳۹۹

مجموعه مطالعه و پایش تعارض منافع در ایران - ۳۶

مرکز توانمندی سازی حاکمیت و جامعه جهاد دانشگاهی

۱۶ اسفند ۱۳۹۹

فهرست مطالب

- درآمد: آیا قوانین بالادستی کفایت میکند؟..... ۲
- تضاد منافع؛ مانع الکترونیکی سازی خدمات..... ۶
- چگونه تعارض منافع اقتصاد را نامولد می کند؟..... ۶
- تجربه بانکداری خصوصی و خطای راهبردی تعارض منافع..... ۷
- شکستن قیمت ها با وجود تعارض منافع امکان پذیر نیست..... ۷
- تحلیل آروین از تعارض منافع در شهرداری در برنامه پایش..... ۸
- تعارض منافع اجازهی اجرای طرح پزشک خانواده را نمیدهد..... ۸
- تصویب معافیت مالیاتی قضاات و اعضای هیئت علمی در سایه تعارض منافع..... ۹
- تعارض منافع پشت پرده عدم اجرای نسخه الکترونیک نیست..... ۹
- آموزش ۱۲۰۰ نفر از کارکنان وزارت نیرو برای مدیریت تعارض منافع..... ۹
- تعارض منافع از محورهای بازنگری اساسنامه صندوق ذخیره فرهنگیان..... ۱۰
- تضاد منافع، عامل محقق نشدن اهداف صادراتی..... ۱۰
- منافع شخصی یک صنف در تعارض با توسعه دولت الکترونیک..... ۱۰
- تعارض منافع پشت پرده تعویق در تحقیق و تفحص از پتروشیمی باختر..... ۱۱
- در برخی خیریه ها با تعارض منافع روبه رو هستیم..... ۱۱
- تعارض منافع در سطح خرد و کلان در وزارت اقتصاد..... ۱۲
- تضاد منافع، همچون موربانه به جان خدمات مقدس پزشکی افتاده است..... ۱۲
- وقتی که از آب صحبت می شود، پای تضاد منافع به میان می آید..... ۱۳
- پیگیری تعارض منافع رئیس شورای قروه..... ۱۳
- پرهیز از استفاده از کادر موسسه رازی در تست کوویدپارس..... ۱۳
- تحلیل فضای مجازی: عدالت مالیاتی و تعارض منافع..... ۱۴

درآمد: آیا قوانین بالادستی کفایت می‌کند؟ چرایی نیاز به قوانین تکمیلی برای مدیریت تعارض منافع

حسین خداپرست

طرح تعارض منافع چندی پیش در کمیسیون اجتماعی به تصویب رسید و احتمالاً ظرف چندماه آینده به قانون تبدیل خواهد شد. فارغ از اینکه چه مقدار شباهت با لایحه دولت دارد یا نه اما به نظر می‌رسد که گرچه وجود یک قانون بالادستی برای آنکه بتوان برای مدیریت موقعیت‌های تعارض منافع به آن ارجاع داد، ضروری است اما این قانون کلی است و در بسیاری از موارد علی‌الخصوص هر چه به پایین‌ترین سطوح دیوانسالاری و نظام اداری نزدیک‌تر می‌شویم، در شناسایی و مدیریت موقعیت‌های تعارض منافع ضعیف‌تر عمل می‌کند. به نظر می‌رسد وجود قوانین و قواعد مشخص که به شناسایی و تعیین مصادیق تعارض منافع در زیرمجموعه‌های بخش عمومی کمک کند، نه فقط می‌تواند به بهبود و ارتقای کیفیت اجرایی طرح تعارض منافع کمک کند، بلکه وجودش در اسنادی مثل برنامه هفتم توسعه ضروری به نظر می‌رسد. چرا که توسعه یعنی مدیریت تعارض منافع.

متن: طرح تعارض منافع چندی پیش در کمیسیون اجتماعی به تصویب رسید و احتمالاً ظرف چندماه آینده به قانون تبدیل خواهد شد. فارغ از اینکه چه مقدار شباهت با لایحه دولت دارد یا نه اما به نظر می‌رسد که گرچه وجود یک قانون بالادستی برای آنکه بتوان برای مدیریت موقعیت‌های تعارض منافع به آن ارجاع داد، ضروری است اما این قانون کلی است و در بسیاری از موارد علی‌الخصوص هر چه به پایین‌ترین سطوح دیوانسالاری و نظام اداری نزدیک‌تر می‌شویم، در شناسایی و مدیریت موقعیت‌های تعارض منافع ضعیف‌تر عمل می‌کند. به نظر می‌رسد وجود قوانین و قواعدی مشخص که به شناسایی و تعیین مصادیق تعارض منافع در زیرمجموعه‌های بخش عمومی کمک کند، نه فقط می‌تواند به بهبود و ارتقای کیفیت اجرایی طرح تعارض منافع کمک کند، بلکه وجودش در اسنادی مثل برنامه هفتم توسعه ضروری به نظر می‌رسد. چرا که توسعه یعنی مدیریت تعارض منافع.

پدری را تصور کنید که هر مشکلی برای فرزندش پیش می‌آید، به جای آنکه به فرزندش بیاموزد که چگونه آن مشکل را حل کند، خودش دست به کار می‌شود و مشکل فرزند را حل می‌کند. او در حال خدمت به فرزندش نیست. بلکه او را ضعیف می‌کند. در [نوشته‌های قبلی](#) توضیح داده‌ام که توسعه دو فاز دارد. فاز سخت‌افزاری و فاز نرم‌افزاری. فاز سخت‌افزار یعنی اینکه هر جا نیاز به جاده، نیروگاه برق، شکر، کفش و هر کالا و یا خدمت دیگری بود، دولت (منظورم state است) خودش وارد میدان شود و این کالاها یا خدمات را تولید کرده و به شهروندان ارائه کند. اما فاز نرم‌افزاری یعنی اینکه جامعه را به گونه‌ای توانمند بسازیم که به صورت خود به خودی مشکلاتی را که بر سر راهش قرار می‌گیرد بتواند حل کند. درست مانند پسری که مشکلاتش را بر گردن پدر نمی‌اندازد و خودش دست به کار حل آنها می‌شود. اتفاقاً

این فاز توسعه سخت تر است. اینکه یک پدر فرزندش را آموزش دهد تا شخصیتی مستقل و قوی داشته باشد کاری بسیار سخت تر از این است که مشکلاتی را که بر سر راه فرزندش قرار می‌گیرد خودش حل کند.

اینکه حاکمیت بتواند شهروندان را به نحوی قوی کند که در سازوکارهای ائتلافی خودمتشکل بتوانند مشکلات در عرصه‌های گوناگون را خودشان حل نمایند، کاری بسیار سخت‌تر از این است که خودش پل بسازد، جاده آسفالت کند یا نیروگاه بزند. اتفاقا اگر حاکمیتی خودش کفش یا شکر تولید کند، خدمت نکرده، خیانت کرده است. جامعه را ضعیف و میکروارگانیسم‌های طبیعی رشد شهروندان و ائتلاف‌ها را از بین برده است.

لابد می‌پرسید این چه ربطی به تعارض منافع دارد. دوباره به مثال پدر و فرزند بر می‌گردم. فرزند نیازهای متفاوتی دارد که چه بسا این نیازها با یکدیگر تداخل و تعارض داشته باشند. ممکن است برخی از آنها مانع رشد شخصیتی او شوند و یا او را مسیر رشدش دور سازند. در کمترین حالت ممکن است موجب گیرافتادن او در موقعیت‌هایی شود که تعارضات مختلف جلوی تصمیم‌گیری او را بگیرند. یک جامعه نیز پر از چنین موقعیت‌هایی است. یعنی موقعیت‌هایی که منافع افراد و گروه‌های مختلف در تعارض و تداخل با یکدیگر قرار می‌گیرند. در اینگونه موقعیت‌هاست که نقش حاکمیت به عنوان تنظیم‌گر و حافظ حقوق قراردادهای موضوعیت پیدا می‌کند. در چنین مواقعی است که حاکمیت باید وارد میدان شود و این موقعیت‌های تعارض منافع را به نحوی که منفعت اکثریت مردم در آن است مدیریت کند.

پس اساسا ماهیت دولت مدرن گره خورده با مدیریت تعارض منافع است. مدیریت موقعیت‌های تعارض منافع نیز به قانون نیاز دارد. قوانینی مشخص که بتواند منافع افراد و گروه‌های مختلف را به صورتی بهینه مدیریت نماید تا از فساد و اختلال در توسعه جلوگیری کند. این اهداف اولیه بود که مجلس و دولت را بر آن داشت که به سراغ تصویب قوانین بالادستی مشخص در حوزه تعارض منافع بروند. گرچه در [نوشته قبلی](#) نیز توضیح دادم که طرح یا لایحه نیز خود اکنون به مورد مناقشه و تعارض تبدیل شده است.

طرح یا لایحه تعارض منافع بالاخره تبدیل به قانون خواهد شد. اما یک قانون بالادستی نمی‌تواند تعارض منافع در حوزه‌های پایین دستی را به خوبی مدیریت کند. بلکه صرفا می‌تواند محل رجوع قرار گیرد. قانون کلی است و موقعیت‌های تعارض منافع بسیاری وجود دارند که مشمول این کلیت نمی‌شوند. مثلا گرچه موقعیت‌های تعارض منافی در وزارت بهداشت وجود دارند، که ممکن است با موقعیت‌های تعارض منافع در وزارت نیرو یکی باشند (مثلا اینکه وزیر و یا معاونان وزرا از اشتغال همزمان در بخش خصوصی منع شده‌اند)، اما مصادیق دیگری در هر دو وزارتخانه وجود دارند که از زمین تا آسمان متفاوتند. نوع قوانینی که برای جلوگیری از موقعیت تعارض منافع تبانی خدمتگزاران در حوزه بهداشت نیاز است (برای مثال اینکه یک دکتر با یک داروخانه خاص قراردادی ضمنی برای ارجاع بیماران داشته باشند) با وزارت نیرو متفاوت است. چرا که اساسا ممکن است در وزارت نیرو با موقعیت تعارض منافع تبانی خدمتگزاران روبه‌رو نباشیم.

یا در مثالی دیگر ممکن است تعریف هدیه به عنوان موقعیتی از تعارض منافع برای بسیاری از مسئولین یکسان باشد، اما موقعیت تعارض وظایف و تعبیری که از آن می‌توان داشت برای رئیس سازمان تامین اجتماعی بسیار متفاوت از وزیر دادگستری خواهد بود.

اگر در برنامه هفتم توسعه قصد داریم که واقعا به توسعه بپردازیم، باید هر لحظه این را به خودمان یادآوری کنیم که توسعه یعنی مدیریت تعارض منافع. یعنی ایجاد فضای رقابت سالم. یعنی مبارزه با فساد و جلوگیری از وقوع آن. به نظر می‌رسد دیگر دوره حرف‌های کلی زدن گذشته و باید با قوانینی مشخص و دقیق به سراغ حل مسائل مشخص و دقیق برویم. برای این کار ضروری است که اولاً در برنامه هفتم توسعه قوانین مشخص بالادستی برای مدیریت تعارض منافع در هر یک از حوزه‌ها و سرفصل‌های برنامه وجود داشته باشد. ثانياً این قوانین به وسیله پیوست‌های تنقیحی و تدقیحی برای هر دستگاه یا نهاد مسئول به صورت کاملاً واضح و عریان به مبارزه با فساد بروند.

راه یافتن مسئله‌ی مدیریت تعارض منافع در بخش‌های مختلف برنامه‌ی هفتم توسعه نشان‌دهنده‌ی عزم و اراده‌ی حاکمیت برای برنامه‌ریزی توسعه‌ای حول هماهنگ کردن منافع متعارض است. این اقدام علاوه بر آورده‌هایی که برای مدیریت تعارض منافع در هر بخش تخصصی دارد که در قالب احکام و مواد برنامه توسعه قابلیت بدل شدن به قانون دارد، وجه نمادینی هم دارد و نشان می‌دهد که سیاستگذاران اهمیت مدیریت تعارض منافع در روند توسعه را درک کرده و برای ان منزلتی راستین قائل هستند.

تعارض منافع ریشه فساد است. فساد هم ضد توسعه است. ادبیات تعارض منافع نیاز به دقیق شدن دارند. نیاز به قوانین معین دارند تا از برخوردهای سلیقه‌ای اجتناب شود. تا هر چیزی را نتوان به آن گره زد. در این نقطه که قانون تعارض منافع در حال تدوین شدن است باید توجه کرد که اگرچه قانون بالادستی زمینه ساز اجرای مدیریت تعارض منافع خواهد بود ولی یک قانون کلی بدون پیوست‌های مشخص می‌تواند در دسرهای بیشتری ایجاد کند. ممکن است یک گام به عقب برداریم نه جلو. باید مراقب بود.

گزیده اخبار، تحلیل‌ها و گزارش‌های هفته گذشته در حوزه تعارض منافع به این شرح است:

 رئیس مجلس شورای اسلامی از معافیت مالیاتی اعضای هیئت علمی و قضات در سال آینده خبر داد و گفت که جزء مربوط به مالیات حقوق قضات و اعضای هیأت علمی در لایحه بودجه به قوت خود باقی است. در هفته‌های اخیر این موضوع به عنوان مصداق بارز تعارض منافع نمایندگان مجلس مورد مناقشه و بحث گسترده افکار عمومی قرار گرفته بود.

بهاره آروین، عضو شورای اسلامی شهر تهران هفته گذشته میهمان برنامه پایش بود و درباره م شفافیت و حل مشکل تعارض منافع در شهرداری تهران گفت: انتشار اطلاعات یکی از مصادیق اقدامات در خصوص مدیریت تعارض منافع در شهرداری تهران است. ما از سویی قراردادهای شهرداری را منتشر کردیم و از سوی دیگر اطلاعات مدیران و کارکنان این نهاد عمومی را روی وبسایت شفاف قرار دادیم. اکنون دیگر نوبت گزارشگران تخلف است که با رصد و تطبیق و مقایسه اطلاعات منتشرشده از کارکنان و طرفهای معاملات، تخلفات و فسادهای احتمالی را پایش و گزارش کنند.

محمد صالح اولیا، معاون تحقیقات و منابع انسانی وزیر نیرو از آموزش ۱۲۰۰ نفر و نیز شناسایی ۲۱ مورد مصادیق مرتبط با تعارض منافع در شرکت‌های تابعه وزارت نیرو خبر داده است.

جلال محمودزاده، نماینده مجلس تضاد منافع را عامل تعویق در اجرای تحقیق و تفحص از پتروشیمی باختر و تاکید کرده برخی افرادی که با مسئولین پتروشیمی باختر ارتباط فامیلی دارند خود را برای ریاست هیات تحقیق و تفحص آماده کرده اند که در این صورت تعارض منافع پیش می‌آید.

حسین الماسی، فرماندار قروه از پیگیری موضوع تعارض منافع رئیس شورای شهر قروه از طریق نهادهای مسئول خبر داده و از اینکه مسئولان مرتبط در استان پاسخ استعلام در این مورد را نمی‌دهند، انتقاد کرده است.

حسن محدثی، جامعه شناس، تاکید کرده یکی از معضلات خیریه‌ها استفاده از موقعیت خیریه در جهت منافع شخصی است. به عبارت دیگر در برخی خیریه‌ها با تعارض منافع روبه‌رو هستیم، به این معنا که گاهی صاحبان خیریه امکانات زیادی را که در موسسه وجود دارد برای خود و اطرافیان‌شان به کار می‌گیرند.

رحمت‌الله حافظی، مدیرعامل اسبق سازمان تأمین اجتماعی تصریح کرده که در بخش‌های مختلف نظام درمان کشور با استقرار پزشک خانواده تعارض منافع وجود دارد. با اجرای پزشک خانواده ورودی بیمارستان‌ها کاهش خواهد یافت و درآمد بیمارستان‌ها کاهش می‌یابد به همین دلیل وزارت بهداشت این کار را نخواهد کرد.

مرکز توانمندسازی حاکمیت و جامعه جهاد دانشگاهی - ۱۶ اسفند ۱۳۹۹

تضاد منافع؛ مانع الکترونیکی سازی خدمات

داریوش چیوایی (کارشناس سلامت)، **سجاد اسماعیلی** (داروساز و عضو کمیته علمی کانون ملی سلامت)، **حسین قناعتی** (رییس کانون ملی سلامت) - ۹ اسفند ۹۹
◀ تعارض منافع در حوزه سلامت و درمان

حسین قناعتی: طرح تحول سلامت اقدام خوبی بود اگر می توانست خوب انجام شود اما اجرای آن اشکالات فراوانی داشت برای مثال وزیر وقت و معاون ایشان تعرفه هایی که تعیین کردند براساس مصالح فردی بود و تضاد منافع زیادی دیده می شد تا جایی که خود آقای روحانی مجبور شد گروه سلامت را تعویض کند. به نظر من مهمترین چالشی که نظام سلامت در این سال ها با آن درگیر بوده است مسئله تضاد منافع است.

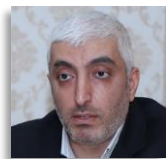
داریوش چیوایی: نظام سلامت هیچگاه خود را به بیمه های مختلف تفکیک نکرده است. تولید واحد وزارت بهداشت است. متخصصین حوزه ای تی تایید می کنند که این اتفاق شدنی است اما اراده آن وجود ندارد. اگر شفافیت منابع وجود داشته باشد و تضاد منافع در میان نباشد این اتفاق می افتد. یکی از آسیب هایی که نظام سلامت ما به آن دچار شد این بود که ما اجازه دادیم پزشکان بدون محدودیت در دو بخش خصوصی و دولتی فعالیت کنند. مشکل جایی ایجاد می شود که پزشکی که در بیمارستان دولتی کار می کند خود بیمارستان خصوصی دارد. اگر من نوعی به عنوان بزرگترین سهامدار بخش خصوصی وزیر بهداشت شوم کوچکترین تغییر تعرفه ای می تواند منافع بسیاری برای من داشته باشد. جا دارد قوه قضاییه در بررسی اینکه چقدر قانون اجرا نشده ورود کند.

سجاد اسماعیلی: مهمترین نکته ای که باید در دولت آینده مد نظر قرار گیرد الکترونیکی سازی خدمات است. ما قوانین و مصوبات برای حرکت به سمت دولت الکترونیک کم نداریم اما ناکارآمدی مدیریتی و تضاد منافع مانع از اجرایی شدن آن شده است.

✉ خبرگزاری فارس

چگونه تعارض منافع اقتصاد را نامولد می کند؟

مهدی کرمی (عضو موسسه مردم نهاد توسعه فراگیر شفافیت) - ۹ اسفند ۹۹
◀ کلیات تعارض منافع

در اقتصادهایی مانند اقتصاد ایران که به سمت خصوصی سازی و کوچک شدن دولت حرکت می کنند، چه بسا افرادی که در دولت فعالیت می کنند از طریق رانت های دولتی، نبض بازار را نیز در دست می گیرند و اقتصاد را به سمت فعالیت های نامولد سوق می دهند؛ این خود پیامد تعارض منافع در اقتصاد است. به عنوان مثال، مواردی از کارخانه های دولتی وجود دارد که افراد با استفاده از رانت دولتی و با کمترین مبلغ ممکن، این کارخانه ها را به مالکیت خود درآورده و با تغییر کاربری این کارخانه ها، هم به تولید ملی ضربه زده اند و هم افراد زیادی را بیکار نموده و به بی ثباتی های سیاسی دامن زده اند؛ یا ممکن است افرادی در بازار وارداتی فعالیت داشته باشند و سیاست های دولت در این زمینه را در راستای منافع خود دستخوش تغییر کنند، مانند فسادهایی که در قبال یارانه های وارداتی دولت صورت می گیرد. خصوصی سازی بدون ایجاد بازارهای رقابتی و با رویه های غیرشفاف، نه تنها موفقیتی را در پی ندارد بلکه به فساد دامن می زند.

✉ سینتا

تجربه بانکداری خصوصی و خطای راهبردی تعارض منافع

ناصر ذاکری (کارشناس اقتصادی) - ۹ اسفند ۹۹

◀ تعارض منافع در نظام بانکی

در ایران مقدمات شکل‌گیری بانک‌های خصوصی در شرایطی فراهم شد که بی‌اعتنایی مسئولان به اصول بنیادین بانکداری خصوصی موقعیتی را ایجاد کرد که حتی سهامدار فلان بانک جدیدالتأسیس برای پرداخت سهم خود از سرمایه اولیه، از یک بانک دیگر تسهیلات دریافت کرد و هیچ نهاد مسئولی بر این رویه ناصواب خرده نگرفت!

حضور هم‌زمان برخی افراد «خاص» هم در مقام مؤسس و سهامدار بانک خصوصی و هم در کسوت یک مشتری عمده تسهیلات بانکی و در اصل یک ابربدهکار بانکی را می‌توان با حضور هم‌زمان برخی صاحب‌منصبان هم در جمع تصمیم‌گیرندگان و سیاست‌گذاران و هم در گروه ذی‌نفعان از این سیاست‌ها مقایسه کرد. شرایطی را تصور کنید که فلان فرد متنفذ در ساعت اداری با تدابیر حکیمانه و دوراندیشانه خود به رتق‌وافتق امور در فلان حوزه اقتصادی مشغول است و بعد از وقت اداری عضو هیئت‌مدیره شرکتی است که کاملاً تصادفی در همان حوزه به فعالیتی انحصاری مشغول است. یا در نهادی دیگر فلان صاحب‌منصب برای رعایت صرفه‌جویی تشکیلاتی، شخصا به خودش نامه نوشته و تقاضای وام می‌کند و شخصا پاسخ مثبت به این درخواست می‌دهد. از منظری دیگر، شکل‌گیری این خطای راهبردی در شبکه بانکداری خصوصی را می‌توان دستاورد بی‌اعتنایی نظام‌یافته و طولانی‌مدت به مبحث تعارض منافع دانست. همه این اتفاقات متأثر از همین بیگانگی با مبحث تعارض منافع است که دروازه‌ای بزرگ را برای شکل‌گیری فساد گسترده در جامعه گشوده است. امروزه حضور هم‌زمان افراد خاص اعم از اشخاص حقیقی یا حقوقی را در سمت (عرضه‌کننده و تقاضاکننده منابع سرمایه‌ای) می‌توان مهم‌ترین عارضه و آرایش نظام بانکداری خصوصی کشور و در بیان دقیق‌تر بازار سرمایه تلقی کرد. اصلاح و رفع این عارضه و پیراستن چهره شبکه بانکداری خصوصی از این آرایش یک ضرورت انکارناپذیر است. باید این اقدام اصلاحی را مقدمه‌ای برای توجه دقیق و کارشناسانه به مبحث تعارض منافع و تصویب قانون مدیریت تعارض منافع دانست؛ لایحه‌ای که دو سال و اندی پیش توسط دولت تهیه شد اما هرگز آن‌چنان خوش‌شانس نبود که به‌طور جدی مورد توجه مجلسیان قرار بگیرد.

📧 روزنامه شرق

شکستن قیمت‌ها با وجود تعارض منافع امکان‌پذیر نیست

علی ناصری (رئیس کمیسیون سلامت شورای شهر شیراز) - ۱۰ اسفند ۹۹

◀ تعارض منافع در بخش کشاورزی، شیلات و دام

تا زمانی که در مبحث قیمت‌گذاری، تعارض منافع وجود دارد با افزایش قیمت میوه و محصولات کشاورزی روبرو خواهیم بود. در خصوص ساماندهی مشاغل شهری و راه‌اندازی بازارچه‌های عرضه مستقیم محصولات کشاورزی با قیمت مناسب، کمیسیون سلامت، محیط زیست و خدمات شهری و شورای اسلامی شهر سیاست‌گذاری‌های لازم را مبذول داشته‌اند.

📧 خبرگزاری مهر

تحلیل آروین از تعارض منافع در شهرداری در برنامه پایش

بهاره آروین (عضو شورای اسلامی شهر تهران) - ۱۰ اسفند ۹۹
 ◀ تعارض منافع در شوراها و شهرداری

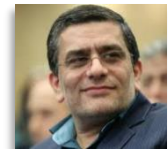
بهاره آروین، عضو شورای اسلامی شهر تهران هفته گذشته میهمان برنامه پایش بود و درباره مبارزه با فساد در شهرداری تهران، طرح شهرداری شیشه‌ای، شفافیت در شورای شهر و شهرداری تهران، حل مشکل تعارض منافع در شهرداری تهران و شفافیت قراردادهای شهرداری‌ها گفتگو کرد. آروین در بخشی از سخنانش با اشاره به مصوبه تعارض منافع در شهرداری تهران گفت:

ما در مصوبه مدیریت تعارض منافع، شهرداری تهران را ملزم کردیم تا آئین‌نامه حمایت از گزارشگران تخلف یا همان سوت‌زنان را ارائه کند. شهرداری در این زمینه تأخیر زیادی داشت اما بالاخره آئین‌نامه را به شورا تحویل داد. اکنون بررسی این آئین‌نامه آخرین مراحل خود را طی می‌کند و ظرف چند هفته آتی در دستور صحن علنی شورا قرار خواهد گرفت. انتشار اطلاعات یکی از مصادیق اقدامات در خصوص مدیریت تعارض منافع در شهرداری تهران است. ما از سویی قراردادهای شهرداری را منتشر کردیم و از سوی دیگر اطلاعات مدیران و کارکنان این نهاد عمومی را روی وبسایت شفاف قرار دادیم. اکنون دیگر نوبت گزارشگران تخلف است که با رصد و تطبیق و مقایسه اطلاعات منتشرشده از کارکنان و طرف‌های معاملات، تخلفات و فسادهای احتمالی را پایش و گزارش کنند.

✉ خبرگزاری مهر

تعارض منافع اجازه‌ی اجرای طرح پزشک خانواده را نمی‌دهد

رحمت‌الله حافظی (مدیرعامل اسبق سازمان تأمین اجتماعی) - ۱۱ اسفند ۹۹
 ◀ تعارض منافع در حوزه‌ی سلامت و درمان

بعد از پایان همکاری من با سازمان تأمین اجتماعی دستورالعملی که برای برنامه پزشک امین تهیه کرده بودیم را با تغییرات بسیار جزئی با عنوان دستورالعمل پزشک خانواده در وزارت بهداشت سعی کردند که اجرا کنند اما باز هم موفق نشدند. دلیل آن از نظر من این است که در بخش‌های مختلف نظام درمان کشور با استقرار پزشک خانواده تعارض منافع وجود دارد. حدود ۲۰ سال است که بحث پزشک خانواده در وزارت بهداشت مطرح است و پیگیری می‌شود. من معتقدم که با ساختار فعلی تا ۲۰ سال آینده نیز پزشک خانواده مستقر نخواهد شد.

با اجرای پزشک خانواده ورودی بیمارستان‌ها کاهش خواهد یافت و درآمد بیمارستان‌ها کاهش می‌یابد به همین دلیل وزارت بهداشت این کار را نخواهد کرد. برعکس بیمه‌ها می‌توانند در این کار موفق شوند چرا که با این برنامه هزینه بیمه‌ها کاهش می‌یابد. تعارض منافع تنها مربوط به اشخاص نیست و افراد در جایگاه حقوقی نیز ممکن است دچار تعارض منافع شوند. وقتی بیمارستان‌ها با اجرای پزشک خانواده خلوت شوند، درآمد آنها نیز کاهش خواهد یافت پس اجرای این امر با منافع شبکه‌های بهداشت تعارض دارد و طبیعی است که وزارت بهداشت انگیزه‌ای برای اجرای اینگونه برنامه‌ها نداشته باشد.

✉ خبرگزاری مهر

تصویب معافیت مالیاتی قضات و اعضای هیئت علمی در سایه تعارض منافع

نور نیوز - ۱۰ اسفند ۹۹

◀ تعارض منافع در مجلس

رئیس مجلس شورای اسلامی از معافیت مالیاتی اعضای هیئت علمی و قضات در سال آینده خبر داد و گفت که جزء ۴ بند الف تبصره ۱۲ لایحه بودجه مربوط به مالیات حقوق قضات و اعضای هیأت علمی به قوت خود باقی است. با توجه به واقعیت‌های موجود می‌توان گفت اعضای هیأت علمی، قضات و پزشکان جزو دهک‌های بالای جامعه‌اند، حقوق‌های بالا دریافت می‌کنند اما از مالیات معافند، چرا؟ چون خودشان برای خودشان تصمیم می‌گیرند و در نظام تصمیم‌گیری نقش مهمی دارند، این یعنی تعارض منافع. به گفته کارشناسان، این تبعیض نظام‌مند بین مالیات گرفتن از اقشار متوسط و کارمندان و کارگران و معافیت اساتید دانشگاه و قضات، بیش از آن که نشانه توجه به علم و قضاوت و سلامت باشد، نشانه اعمال نفوذ نمایندگان این اقشار در تصمیمات کلان ملی است، تا تعارض منافع هست اصلاح ساختاری براهتی اتفاق نخواهد افتاد.

📞 نور نیوز

تعارض منافع پشت پرده عدم اجرای نسخه الکترونیک نیست

حسینعلی شهرباری (رئیس کمیسیون بهداشت و درمان مجلس) - ۱۱ اسفند ۹۹

◀ تعارض منافع در حوزه سلامت و درمان

اجرای نسخه‌نویسی و نسخه‌پیچی الکترونیک باعث شفافیت در روند درمان و عملکرد داروخانه‌ها می‌شود زیرا نام پزشک، داروهای تجویز شده و داروخانه قابل رصد است و باعث جلوگیری از بسیاری از تخلفات می‌شود. فراهم نبودن زیرساخت‌ها از دلایل عدم اجرای نسخه الکترونیک است. ممکن است همه جا کامپیوتر و اینترنت فراهم نبوده باشد و به همین دلیل اجرای نسخه الکترونیک معطل مانده بود و الان هم ممکن است این زیرساخت‌ها در نقاطی از کشور فراهم نباشد. بعید می‌دانم که تعارض منافع و رانتی پشت پرده عدم اجرای نسخه الکترونیک باشد!

📞 خبرگزاری تسنیم

آموزش ۱۲۰۰ نفر از کارکنان وزارت نیرو برای مدیریت تعارض منافع

محمد صالح اولیا (معاون تحقیقات و منابع انسانی وزیر نیرو) - ۱۲ اسفند ۹۹

◀ تعارض منافع در حوزه انرژی

تعارض منافع لزوماً مساوی با فساد اداری نیست، اما از طریق آن می‌توان زمینه‌های ورود فساد در سازمان را شناسایی کرد. پروژه‌های سازوکاری که امروز در حوزه معاونت تحقیقات و منابع انسانی به بهره‌برداری رسیدند شامل دستورالعمل مدیریت تعارض منافع، سند شفافیت و دسترسی آزاد به اطلاعات و توسعه شایستگی‌ها و گشایش فرصت‌های مدیریت بانوان است. در زمینه مدیریت تعارض منافع، آموزش ۱۲۰۰ نفر و نیز شناسایی ۲۱ مورد مصادیق مرتبط با تعارض منافع در شرکت‌های تابعه وزارت نیرو انجام شده است. اعمال این نوع مدیریت می‌تواند فضای رقابتی سالمی را فراهم و از این طریق به توسعه اقتصاد رقابتی در صنعت آب و برق کمک جدی کند.

📞 پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت نیرو

تعارض منافع از محورهای بازنگری اساسنامه صندوق ذخیره فرهنگیان

خبرگزاری مهر - ۱۳ اسفند ۹۹
 ◀ تعارض منافع در حوزه آموزش عمومی

نمایندگان در جلسه علنی امروز مجلس شورای اسلامی و در جریان بررسی بخش هزینه‌ای لایحه بودجه سال ۱۴۰۰، با الحاق یک بند به تبصره (۱۲) ماده واحده لایحه بودجه موافقت کردند. بر اساس این مصوبه، وزارت آموزش و پرورش مکلف است سه ماه پس از تصویب این قانون اساسنامه موسسه صندوق ذخیره فرهنگیان را در راستای تقویت بنیه مالی فرهنگیان، رفع مشکلات معیشتی آنها، نقش‌پذیری فرهنگیان و هیئت‌امنا و مدیریت صندوق، ایجاد شفافیت مالی و محاسباتی و تعارض منافع و تعیین وضعیت حقوقی آن مورد بازنگری قرار داده و به تصویب مجلس برساند.

✍ خبرگزاری مهر

تضاد منافع، عامل محقق نشدن اهداف صادراتی

محمدحسین روشنگر (رئیس کمیسیون تجارت اتاق بازرگانی مشهد) - ۱۴ اسفند ۹۹
 ◀ تعارض منافع در حوزه کسب‌وکارها و بازرگانی

شرایط مثبتی در سال گذشته و امسال در حوزه صادرات نداشتیم و مشکلاتی پیش روی صادرکنندگان وجود داشت. در اتحادیه به این نتیجه رسیدیم که تضاد منافع بین فعالان اقتصادی در تصمیم‌گیری مسئولان به شدت نقش دارد. تضادها و مشکلات این چنینی برای حوزه مدیریت کشور و فعالان اقتصادی مسائل و چالش‌هایی به وجود می‌آورد. نکته اینکه اگر می‌بینیم گاهی حرف و درخواست هایمان محقق نمی‌شود، بعضاً به خاطر تضادی است که بین فعالان اقتصادی هم وجود دارد. در حوزه واردات در محدوده خراسان رضوی دارای مشکلاتی هستیم و تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی در این استان اتفاق نمی‌افتد.

✍ پایگاه خبری تحلیلی قدس آنلاین

منافع شخصی یک صنف در تعارض با توسعه دولت الکترونیک

محمد رضا حریری (رئیس اتاق بازرگانی ایران و چین) - ۱۴ اسفند ۹۹
 ◀ کلیات تعارض منافع

دولت الکترونیک در آینده بسیاری از مشاغل مثل میزان مالیاتی تغییر به وجود خواهد آورد. البته این مسئله به معنای بیکاری این افراد نیست، بلکه آن‌ها با ارتقای مهارت‌های خود و کسب اطلاعات جدید می‌توانند در فرآیند الکترونیک امور نیز شغل خود را حفظ کنند. ممکن است با هوشمند شدن خدمات دولتی مثل الکترونیکی شدن دفترچه بیمه یا مجازی شدن امور مالیاتی به مذاق برخی اصناف خوش نیاید اما واضح است که در کشاکش تعارض منافع یک قشر و صنف خاص با مصلحت عموم کدام یک لازم است در اولویت قرار بگیرد.

✍ خبرگزاری دانشجو

تعارض منافع پشت پرده تعویق در تحقیق و تفحص از پتروشیمی باختر

جلال محمودزاده (عضو هیئت تحقیق و تفحص از پتروشیمی باختر در مجلس) - ۱۳ اسفند ۹۹
◀ تعارض منافع در مجلس

تقاضای تحقیق و تفحص از پتروشیمی باختر از شهریور امسال در مجلس کلید خورد و پس از تحویل این تقاضا به هیئت رئیسه مجلس، به کمیسیون اقتصادی ارجاع شد که در جلسه روز سه شنبه ۱۸ شهریور کمیسیون مطرح و به تصویب رسید. این تحقیق و تفحص در هفتم آبان امسال در صحن علنی مصوب شد. متأسفانه اعمال نفوذ برخی عوامل خارج و داخل مجلس باعث شد که هنوز روند کار این تحقیق و تفحص آغاز نشد و حتی هیئت رئیسه آن هم مشخص نگردید.

برخی از چهره‌های شاخص مجلس که اطلاعات از تخلفات پتروشیمی باختر دارند از جمله آقای زاکانی نماینده تهران و رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس چند بار تلاش کرد تا عضو این تحقیق و تفحص شود اما متأسفانه با کارشکنی همین عوامل داخل و خارج مجلس، وی از عضویت در این هیئت حذف شد.

برخی افرادی که با مسئولین پتروشیمی باختر ارتباط فامیلی دارند خود را برای ریاست هیات تحقیق و تفحص آماده کرده اند که در نهایت با حضور این افراد در هیئت رئیسه تحقیق و تفحص می‌توان گفت بررسی شونده با بررسی کننده یکی خواهد شد و تعارض منافع پیش می‌آید.

جامعه خبری-تحلیلی الف

در برخی خیریه‌ها با تعارض منافع روبه‌رو هستیم

حسن محدثی (جامعه شناس) - ۱۴ اسفند ۹۹
◀ تعارض منافع در حوزه‌ی مدنی و انجمنی

یکی از معضلات خیریه‌ها درگیری اداری آنها است. نبودن چارت مشخص در خیریه‌ها هزینه بردار است. از سوی دیگر تامین منابع مالی یک معضل به شمار می‌رود. در همین مواقع است که برخی شخصیت‌های سیاسی برای تامین منابع مالی موجود وارد عمل می‌شوند و همین امر فضای خیریه را آلوده می‌کند. یکی از مسائل خیریه‌ها، موضوع فساد است. برخی از سازمان‌های خیریه شرایط رفتن به سمت فساد را دارند زیرا شفافیت و گزارش کار صریحی برای پاسخگویی از سوی آنها وجود ندارد.

معضل دیگر خیریه‌ها استفاده از موقعیت خیریه در جهت منافع شخصی است به عبارت دیگر در برخی خیریه‌ها با تعارض منافع روبه‌رو هستیم. به این معنا که گاهی صاحبان خیریه امکانات زیادی را که در موسسه وجود دارد برای خود و اطرافیانشان به کار می‌گیرند.

همچنین رابطه بین خیریه و بخش دولتی و خصوصی چهره ناصوابی از خیریه را نشان می‌دهد. زیرا خیریه در نگاه دولتی امری درجه دوم محسوب می‌شود و از این رو مورد توجه نیست در مواقعی نیز که خیریه‌ها محبوبیت پیدا می‌کنند دولت‌ها آنها را رقیب خود می‌بینند.

خبرگزاری شبستان

تعارض منافع در سطح خرد و کلان در وزارت اقتصاد

اقتصاد نیوز - ۱۵ اسفند ۹۹

◀ تعارض منافع در بازار سرمایه

یک بخش دولت برای جبران کسری بودجه به دنبال فروش ۲۰ هزار میلیارد تومان اوراق تا پایان سال به نهادهای مالی است یک بخش دیگر به دنبال محدود کردن قدرت خرید اوراق آنها! هر چند که در هنگامی سقوط بورس جمعیت کثیری متضرر شدند اما اینگونه تصمیم‌گیری‌های نقطه‌ای بدون توجه به تبعات آن نه تنها می‌تواند بر مشکلات اقتصاد ایران بیفزاید بلکه در نهایت به سهام‌داران خرد بازار سهام نیز آسیب می‌رساند. اجبار صندوق‌های سرمایه‌گذاری در اوراق با درآمد ثابت به خرید سهام در بورس نه تنها با کارکردها و نقش این صندوق‌ها در تضاد است بلکه با سیاست فروش اوراق بدهی دولت که با هدف جبران کسری بودجه انجام می‌شود نیز تعارض دارد.

متولی تامین منابع خزانه دولت و نهاد ناظر بر بازار سهام، هر دو، وزارت اقتصاد و دارایی است. این تصمیمات متناقض گویای تعارض منافع در سطح خرد و کلان است. پولی شدن کسری بودجه به ضرر تمام شهروندان است ولی در طول تاریخ تا به حال کسی به خاطر تصمیمات تورم‌زا مورد سوال واقع نشده و سوء شهرت برای هیچ مسئولی نداشته است. وضعیت کنونی بورس می‌تواند کسانی را در سطح فردی پاسخگو کند و سوء شهرت برای آنها به وجود بیاورد. بنابراین احتمال می‌رود برای حفظ منافع شخصی (در امان ماندن از بحران بورس) منافع جمعی (مدیریت غیرتورمی کسری بودجه) نادیده گرفته شود.

✉ اقتصاد نیوز

تضاد منافع، همچون موربانه به جان خدمات پزشکی افتاده است

مسلم بهادری (استاد پیشکسوت دانشگاه علوم پزشکی تهران) - ۱۵ اسفند ۹۹

◀ تعارض منافع در حوزه‌ی سلامت و درمان

آنچه رابطه پزشک و بیمار را بهبود می‌بخشد و لازمه موفقیت در تشخیص، درمان و ارائه خدمات پیشگیرانه می‌شود، اعتماد بیمار به پزشک است. اعتماد به اینکه شاغلین این حرفه هدف اصلی خود را تأمین سلامتی مردم قرار داده و سلامت بیمار را بر منافع خود ترجیح می‌دهند و این تعهد مقدس را به شکل سوگند نامه ملزم می‌کنند. مشاغلی که خود را در جامعه به صورت خدمتگزار و بر آورنده بخشی از خدمات اساسی اجتماعی معرفی می‌کنند، حرفه profession نام دارند، طبابت، قضاوت، تعلیم و تربیت مثال‌های بارز از این حرفه هستند که البته طبابت جای مخصوص خود را دارد.

در شرایط امروز یکی از آفت‌های تعهد حرفه‌ای تضاد و تعارض با منافع است که همچون موربانه‌ای به جان خدمات مقدس پزشکی افتاده است. تضاد منافع در پزشکی بستگی به نقش پزشک در درمان، تجویز دارو، آموزش، پژوهش، خدمات بالینی و استفاده از امکانات پاراکلینیکی داشته و دامنه وسیع دارد.

✉ خبرگزاری مهر

وقتی که از آب صحبت می‌شود، پای تضاد منافع به میان می‌آید

مسعود تجریشی (معاون محیط زیست انسانی سازمان حفاظت محیط) - ۱۵ اسفند ۹۹
◀ تعارض منافع در حوزه‌ی آب‌خیزداری و محیط زیست

تجربه‌های قبلی از تصویب قوانین زیست‌محیطی بیانگر آن است که فرآیند تدوین و تصویب قوانین در این حوزه بسیار طولانی است. برای مثال تدوین و تصویب قانون هوای پاک حدود یک دهه طول کشید. برداشت من این است که فرآیند تصویب قانون آب از سایر قوانین پیچیده‌تر خواهد بود چرا که در بسیاری از آن قوانین منافع متضاد وجود نداشت ولی وقتی که از آب صحبت می‌شود، پای تضاد منافع به میان می‌آید. تدوین قانون آب پرچالش‌تر از سایر قوانین خواهد بود و ابتدا باید تضاد منافع حل شود. ما در پیش‌نویس این قانون هنوز به اقناع‌سازی نرسیده‌ایم چرا که مدیریت آب با یک دستگاه است و مصرف‌کنندگان سایر دستگاه‌ها هستند.

✉ خبرگزاری ایسنا

پیگیری تعارض منافع رئیس شورای قروه

حسین الماسی (فرماندار قروه) - ۱۵ اسفند ۹۹
◀ تعارض منافع در حوزه‌ی شوراها و شهرداری

فرماندار قروه به تعارض منافع رئیس شورای شهر قروه اشاره کرد و با انتقاد از اینکه مسئولان مرتبط در استان پاسخ استعلام در این مورد را نمی‌دهند اعلام کرد نمونه‌هایی که شامل تعارض منافع توسط رئیس شورا می‌شود را در هیئت تطبیق برخورد خواهیم کرد.

وی در پاسخ به این سؤال که «به نظر می‌رسد رئیس شورا در مدت ریاست خود روند قانونی را اجرا نکرده و در این مورد هیئت تطبیق چه تصمیمی خواهد گرفت؟» گفت «این موارد را در حال بررسی هستیم و قطعاً هر جا خلاف قانون عمل شده باشد برخورد خواهیم کرد.»

✉ خبرگزاری کردپرس

پرهیز از استفاده از کادر موسسه رازی در تست کووپارس

علی اسحاقی (رئیس موسسه تحقیقات واکسن و سرم سازی رازی) - ۱۰ اسفند ۹۹
◀ تعارض منافع در حوزه‌ی سلامت و درمان

قرار است ۱۳۳ نفر در فاز اول کارآزمایی بالینی واکسن و واکسن نمای کووپارس دریافت کنند که ۱۳ نفر پیش‌قراول هستند. از ۱۳ نفر فرد پیش‌قراول امروز ۱۰ اسفندماه در روز اول کارآزمایی بالینی دو نفر واکسن یا واکسن‌نما دریافت می‌کنند. این دو نفر از طریق ثبت‌نام در سایت داوطلبان کارآزمایی بالینی انتخاب شدند و روز گذشته تست‌های مختلفی دادند و امروز برای کارآزمایی بالینی واکسن آمده‌اند. این افراد یک شب تحت نظر ما هستند و سپس می‌توانند به منزل خود بروند. کسانی که امروز واکسن دریافت می‌کنند هیچ نسبتی با مسئول خاصی ندارند. حتی همکاران ما هم تمایل به داوطلب شدن داشتند اما در این مطالعه حضور ندارند تا تضاد منافع شکل نگیرد.

✉ خبرگزاری ایسنا

تحلیل فضای مجازی: عدالت مالیاتی و تعارض منافع

زهرة نجفی

در بازه زمانی ۷ تا ۱۳ اسفند کاربران در شبکه‌های توئیتر و تلگرام درباره تعارض منافع در مجلس شورای اسلامی، بازار سرمایه و بورس و سازمان غذا و دارو نوشتند و به مصادیق تعارض منافع در این حوزه‌ها اشاره کردند. در این بازه زمانی ۱۰ محتوا در شبکه تلگرام و ۵۷ توئیت در شبکه توئیتر در ارتباط با تعارض منافع به اشتراک گذاشته شد که در مقایسه با آمار محتواهای منتشرشده در هفته‌های گذشته نشان می‌دهد کاربران فضای مجازی در هفته‌ای که گذشت کمتر مسائل را از لنز تعارض منافع مورد واکاوی قرار دادند. از مهم‌ترین موضوعات مورد توجه کاربران در این هفته می‌توان به قطعی شدن معافیت مالیاتی اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها و قضات و تعارض منافع بازیگران و تصمیم‌گیران بازار بورس و سرمایه اشاره کرد.

با اعلام رئیس مجلس شورای اسلامی، معافیت مالیاتی اعضای هیأت علمی و قضات در سال آینده قطعی شد. در جریان بررسی جزئیات لایحه بودجه ۱۴۰۰ در روز شنبه دهم اسفندماه، جزء ۴ بند الف تبصره ۱۲ لایحه بودجه مربوط به مالیات حقوق قضات و اعضای هیأت علمی مطرح شد و این تبصره به قوت خود باقی ماند. این موضوع که طرح آن در مجلس شورای اسلامی در هفته‌های گذشته نیز واکنش کاربران فضای مجازی را برانگیخته بود، این هفته نیز در شبکه توئیتر خبرساز شد. از نظر کاربران شبکه توئیتر تصویب این قانون بی‌ارتباط با کرسی دانشگاهی داشتن بسیاری از نمایندگان مجلس نیست. کاربری در این باره نوشت:

 اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها و قضات از پرداخت مالیات معاف شدند. هیچ دلیلی هم برای این مصوبه غیرمنطقی و ناعادلانه در خبر کوتاه وبگاه مجلس ارائه نشده است. مثالی دیگر از فساد/ تعارض منافع و قانون‌گذاری در ایران.

کاربر دیگری در این باره نوشت:

 هرگونه تبعیض بین مؤدیان، خلاف اصل مسلم عدالت مالیاتی است. راهکارهای بسیار ساده‌تری برای تفقد از قضات و اعضاء هیأت علمی دانشگاه‌ها وجود دارد. در تور مالیات بیش از این شکاف ایجاد نکنیم. از شائبه «تعارض منافع» هم بپرهیزیم.

دو نکته در خصوص اخبار منتشرشده درباره معافیت مالیاتی اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها و قضات دادگستری و واکنش کاربران فضای مجازی نسبت به این خبر قابل توجه است؛ نخست آن که اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها و قضات دادگستری از پرداخت مالیات معاف نشده‌اند، بلکه مشمول تخفیف مالیاتی شده‌اند. با مصوبه مجلس شورای اسلامی در جریان بررسی لایحه بودجه سال آینده اخذ مالیات از حقوق قضات و اعضای هیات علمی دانشگاه با نرخ ۱۰ درصد تصویب شده است. اما کاربران فضای مجازی از این خبر عمدتاً با عنوان معافیت مالیاتی گروه‌های مذکور

یاد کردند. نکته دوم در خصوص این موضوع آن است که تخفیف مالیاتی اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها از گذشته وجود داشته و در لایحه بودجه سال‌های گذشته نیز مصوب بوده است. اما برای قضات در جریان بررسی لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ این تخفیف مالیاتی مدنظر قرار گرفته شده است. در هر صورت تثبیت تخفیف مالیاتی اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها و مشمولیت جدید قضات در این تخفیف مالیاتی، تبعیض آشکاری علیه سایر گروه‌ها، اصناف و مؤدیان مالیاتی است. کاربری این مضمون را چنین بیان کرده است:

هم دریافتی‌شان خیلی بالاتر از متوسط درآمد جامعه است و هم بسیاری به شدت مشتاق جذب در دانشگاه‌ها هستند و همیشه عده‌ای با کفایت پشت در می‌مانند. جز تضاد منافع نمایندگان که خیلی هاشان، چنانکه افتد و دانی، استاد دانشگاه هم هستند، سببی برای این معافیت مالیاتی نمی‌بینم.

این موضوع تنها به واکنش کاربران فضای مجازی محدود نماند، در مجلس شورای اسلامی نیز عده‌ای از نمایندگان علیه این تبعیض شکایت کردند. مجتبی یوسفی یکی از نمایندگان مجلس در تذکری بیان کرد: در پیشنهادی که نمایندگان برای معافیت مالیات قضا و اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها به آن رای دادند باید پاسخگوی افکار عمومی، معلمان، کارمندان، کارگران و حتی فردی که بر روی دکل حفاری در دریا کار می‌کنند و باید ۲۵ درصد مالیات بپردازند، باشیم. ما نباید بین اقشار مختلف تبعیض قائل شویم. اگر بنا به معافیت مالیاتی است باید همه گروه‌ها را در نظر بگیریم. محسن زنگنه، عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس نیز در یک گفتگوی صوتی به توجیه برخی از نمایندگان مجلس اشاره کرد که به زعم آن‌ها حقوق قضا و اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها در کشور ما کم است و چنین تخفیفی لازم است. اما زنگنه در پاسخ به این نمایندگان اشاره کرد که حقوق اقشار مختلف دیگری نیز در جامعه ما کم است و این تبعیض باعث ایجاد بی‌عدالتی در جامعه می‌شود، ضمن آن که بخش عمده‌ای از نماینده‌ها عضو هیئت علمی هستند و در اینجا تعارض منافع پیش می‌آید.

تعارض منافع بازیگران و سیاست‌گذاران بازار بورس و سرمایه این هفته نیز مانند هفته‌های گذشته جزو مضامین مرتبط با تعارض منافع از نگاه کاربران فضای مجازی بود. در ارتباط با صحبت‌های اخیر دولتمردان در خصوص تزریق پول به بازار بورس، برخی کاربران نیاز بازار بورس را نه تزریق پول، بلکه اصلاح سیاست‌گذاری‌ها و مدیریت تعارض منافع دانستند. از این جمله است این توئیت:

بارها گفته‌ام، بورس نیازی به منابع عمومی و تزریق مستقیم پول برای بهبود ندارد، آن هم در این کف‌های قیمتی! این بازار به جای پول به خرد سیاست‌گذارانه و مدیریت تضاد منافع محتاج است. منابعی که قرار است به بورس تزریق شود صرف خرید واکسن شود نفع بیشتری حتی برای فعالین بازار دارد.

موضوع دیگری که در ارتباط با تعارض منافع و بازار سرمایه واکنش کاربران شبکه توئیتر را برانگیخته است، شائبه استفاده دولت از بازار سرمایه جهت جبران کسری بودجه بود. برخی کاربران تصمیم دولت جهت حراست از اندوخته سرمایه‌گذاران در بازار بورس و یا جبران کسری بودجه را مصداقی از موقعیت تعارض منافع دانسته‌اند:

آیا تعارض منافع بین فعالین بورس با ۲۵ میلیون کد فعال و عام جامعه و تأمین کسر بودجه از طریق فروش اوراق وجود دارد؟ دولت کدام را مقدم می‌داند؟

یا توثیت دیگر با همین مضمون:

تکلیف به راحتی روشن نمی‌شود، تا تعارض منافع بین دولت که برای کسر بودجه بالای ۴۰۰ هزار میلیارد اوراق می‌فروشد و ۲۵ میلیون فعال بورس که از این منظر زیان می‌کنند. محدودیت یا آزاد سازی دامنه موضوع اصلی نیست.

همزمان با تصویب طرح «اصلاح مواد ۱ و ۷ قانون سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی و اصلاحات بعدی آن» توسط شورای نگهبان و کسب‌وکار تلقی شدن حرفه وکالت، بار دیگر تعارض منافع و [انحصار کانون وکلای بازار وکالت](#) موضوع بحث کاربران فضای مجازی شد. گفتگوی دو کاربر شبکه توییتر که یکی موافق و دیگری مخالف تصویب این طرح هستند، در خصوص عدم برگزاری آزمون وکالت توسط کانون وکلا قابل توجه است:

کاربر ۱:

یعنی برای گرفتن پروانه وکالت نیاز به هیچ فرآیند احراز صلاحیت علمی مثل امتحان و مصاحبه نباشه؟ ولی تو لیبرال ترین ممالک هم امتحان هست ها! تو همون آمریکا فرآیند اخذ پروانه یه روند سخت چندساله ست!؟ لطفا دقیق تر و صریحتر منظورتون رو بگین!

کاربر ۲:

تو همون آمریکای شمانرخ پذیرش در آزمون ۵۰-۶۰ درصد است در ایران مظلوم بین ۲ تا ۵ درصد است. در آمریکا قوه قضائیه مسئول برگزاری امتحان است در ایران اسلامی رقبا مسئول تعیین صلاحیت هستند. تعارض منافع در ایران بیداد می‌کند و شما ظاهرا اصلا نمی‌دانید تعارض منافع چیست!

از دیگر محتوای مورد توجه کاربران فضای مجازی در ارتباط با تعارض منافع، مانند هفته‌های گذشته نظام پزشکی و سازمان و غذا و دارو بوده است. نکته جدید در این هفته آن بود که تعارض منافع در سازمان غذا و دارو مورد توجه یکی از چهره‌های پرحاشیه طب اسلامی، آقای تبریزیان قرار گرفته است:

این که سازمان غذا و دارو زیر نظر یک ارگان باشد یک اشتباه راهبردی است زیرا تعارض منافع در این حوزه به ضرر جامعه تمام می‌شود.

گفتنی است پیش از این رودرویی‌هایی بین این شخص و جامعه پزشکی شکل گرفته بود که از جمله آن می‌توان به آتش کشیده شدن کتاب پزشکی هاریسون توسط آیت الله تبریزیان و کشف و توقیف داروهای غیرمجاز طب اسلامی در منزل مسکونی این شخص توسط معاونت غذا و دارو دانشگاه علوم پزشکی قزوین اشاره کرد.

پژوهشکده مطالعات توسعه

خبرنامه هفتگی مدیریت تعارض منافع

مجموعه مطالعه و پایش تعارض منافع در ایران - ۳۶

شماره سی و ششم - ۹ تا ۱۵ اسفند ۱۳۹۹

دبیر خبرنامه: سمانه سهرابی

مجری: مرکز توانمندسازی حاکمیت و جامعه جهاد دانشگاهی

شماره واتساپ خبرنامه: ۰۹۰۲۰۴۳۲۹۹۵

